

CASA DE MENJARS
LA PALMA
Antiga casa Llorenc
JOAQUIM SOLER
La més antiga i econòmica de Sabadell.
Dispesers a tot estar des de 25 pessetes setmanals
Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

DIADA DEL LLIBRE

ANY I

NÚM. 18

SABADELL, DIVENDRES 22 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65
NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Una nova missió

Davant els possibles atacs a que pugui estar sotmès l'Estatut de Catalunya, els parlamentaris catalans, comprenent la responsabilitats en que incorrien, varen formar tots junts un sol cos i un sol pensament. La unitat, doncs, és un fet. Representants dels diversos sectors polítics del territori, ajuntaven sota un punt d'estratègia, totes les diferències i tots els matisos que existien en el vast camp de la política catalana. La concòrdia que tant s'ha demanat als homes que han de donar al nostre plet el seu parer i el seu vot, és precis que comenci a ésser entre nosaltres. El reforç moral que s'obtindrà amb la creació d'aquesta unitat parlamentària, que refrenda per segona vegada la voluntat de Catalunya, té una proporció extraordinària.

Aquesta unitat, naturalment, tindrà un límit. Ha d'arribar fins on acabi la discussió de l'Estatut i s'aconsegueixi l'aprovació del mateix. Aleshores l'Estatut, serà una pauta governamental, un dret adquirit per tots els catalans, i que deuren respectar. Però l'Estatut, en el seu abast de totalitat que ara ha obtingut serà tanmateix la línia divisòria que marcarà totes les diferències i tots els matisos polítics i ideològics. Deixarà d'ésser la bandera de combat per a prendre el sentit de una senyera representativa de Catalunya. Però no podrà ésser el representant directe de cap partit, de cap agrupació ni de cap element que es cregui amb drets adquirits sobre la denominació republicana o catalanista.

Si de republicans ja ens creiem que ho són tots els catalans, també el catalanisme menys dòcil, haurà de sofrir les molèsties d'assimilació que exigiran les circumstàn-

cies. Perquè entremig dels catalanis mes radicals o atemperats, haurà de permanèixer el grup de l'esquerra i el de la dreta, sense que es vulgui dissimular amb conceptes més o menys vagues, una doctrina que l'Estatut deixarà superada, àdhuc estigui en desacord amb les aspiracions màximes dels integristes.

Catalunya necessitarà corregir els abusos dels arboraments patriòtics per a afrontar la lluita dels partits polítics i socials que es disputaran el seu govern. És innegable que si tornessin a reproduir totes les campanyes de reivindicació que han estat el mòbil polític de tants anys, el poble català sentiria tant com el deserció, el cansanci. Hi ha problemes massa palpitants a resoldre perquè només sentíssim el plaer de un exclusivisme que seria suïcida pels nostres destins. I els destins de un poble, com ha vingut a dir Azaña, requereixen l'obligació dels homes, és a dir, el seu esforç, la seva voluntat activa, el seu redreç de perfeccionament. I això també és patriòtic, també serà catalanisme per quant vol tendir a millorar les condicions polítiques i socials dels ciutadans que ens regirem sota la divisa estatutària.

Els partits republicans d'esquerra, són el començ, ara, d'una nova missió. Sense voler aniquilar un catalanisme de proporcions evidentment pacífiques i detentador de tota evolució ideològica, cal mantenir la supremacia en el governament català perquè són els únics que poden donar satisfacció al nostre poble, instaurant en ell un règim essencialment radical que ens faci avançar de cop el temps perdut en el llarguissim interregne de dominació borbònica.—A. M.

La pràctica i el catolicisme

En el seu "Inter nos" de "la rambla", Carles Soldevila ha escrit suara:

"D'ençà que la República va començar a llevar privilegis a l'Església i d'ençà que turbes mal aconsellades varen calar foc a temples i convents, hi ha, com és natural, una efervescència religiosa. Convé, tanmateix, remarcar que aquesta efervescència, tot i el nombre dels interessats a fomentarla amb objectius que res tenen a veure amb Jesucrist ni amb les seves doctrines, no ha abastat pas la intensitat que ens pronosticaven. No. Ni de molt. En general, més que veritable efervescència, el que descobrien en alguns medis o en alguns llars és una mena de malhumor. Només els integristes (com un bisbe que no és català, però que exerceix a Catalunya) esperen encara que aquests petits nuclis malhumorats provoquin una reacció violenta... i salvadora.

Hi ha motius per creure que la pacificació dels esperits vindrà depressa, encara que no sense gemecs. Notem, ara com ara, que molts

esperits acèrrims i rancuniosos, aprofitant algunes faltes de tacte del Govern o algunes atzagaiades populars, converteixen el nom de catòlic en una bandera de combat. "Sóc catòlic" sentim a dir a homes o a dones que redrecen el cap amb aire de rept i en ocasions que, considerades despassionadament, no exigim pas aquesta declaració ni el to amb que és feta. Algunes ànimes innegablement caritatives que trameten donatius a "Ràdio-Barcelona" per als hospitals també adopten aquest pseudònim: "Dues catòliques", "Una catòlica", "Tres catòliques".

Ningú nega que és cosa important de tenir o de no tenir una fe determinada. Sense caure en el lloc comú de molts incrèduls que propaguen llur incredulitat entre els homes, però troben desitjable i fins bonic que les dones siguin religioses —amb la qual cosa menyspreuen alhora la religió i la feminitat—, no desconeixen que el bell sexe s'avé més difícilment que el sexe fort amb l'escepticisme.

Però, de seguida que un afer de

consciència com és la religió, es converteix en motiu de divisió, el públic adquireix el dret d'exigir al guna cosa més que el simple arborament d'un nom. Socialment, no és la fe en uns dogmes determinats el que m'interessa trobar en el prosisme, sinó una conducta lleial i honorable, una consciència en funcions constants i eficaces. És a dir, que em sento admirablement disposat per admetre l'excel·lència de la religiositat femenina, però no a través d'etiquetes ni d'insígnies, sinó a través de realitats vives.

Es com en el teatre: ¿quina uti-

litat té que un personatge repeteixi en cada escena que ell gaudeix d'un caràcter alegríssim si tot el que fa i tot el que diu traspua tristesa?

La gràcia de les persones de fe que, a causa d'una confusió de conceptes, més o menys estimulada per altra, viuen neguitoses i irritables, fóra que sense invocar per a res la confessió que professen, la fessin palpable en un seguit de belles accions.

Senyora: ¿la vostra minyona té una cambra decent i amb la ventilació indispensable? ¿La vostra portera no es troba per ca-

sualitat obligada a viure sota l'escala, en una cofurna on no hi ha lloc per a un llit i un bressol, mentre que vos gaudiu de sales esbarjosos i inútils?

Veieu, senyora, això són coses que ens interessen molt directament. Que vos de més a més, creieu en la immortalitat de l'ànima, en les penes eternes de l'infern i en la Santíssima Trinitat, no ens fa gens de nosa, certament, però no ens interessa com de comprovar que practiqueu la justícia i la tolerància, que esteu animada d'una caritat sincera i que no voleu encendre cap guerra civil."

La conferència del Dr. Aiguader al C. C. d'E.

El que ha d'enfortir el Govern de Catalunya

(Acabament)

Ara entrarem a parlar de les forces que representen el sindicat obrer

Hem de tenir en compte que el sindicalisme obrer no és una força que hagi vingut a última hora sinó que gairebé ha existit sempre. Precisament les forces de la civilització europea durant l'edat mitjana fou el sindicalisme obrer. Aquells gremis foren els que realitzaven les grans edificacions, les grans catedrals, totes les grans obres gòtiques. I tinguem en compte que aquestes catedrals no es construïren pas solament en un sentit religiós sinó que també s'hi celebraven els actes del poble: Allí es congregaven totes les masses i tant celebraven actes de caràcter religiós, com festes populars. Doncs bé; aquestes grans construccions gòtiques, les ferren les associacions obreres d'aquell temps.

Ara bé; el sindicalisme en l'actualitat és una força de lluita obrera, és una força de lluita contra el capitalisme, d'aquest capitalisme que va néixer en la Revolució Francesa i que avui es troba en la més gran davallada de la civilització.

El sindicalisme propugna com els gremis de l'edat mitjana; però si el sindicat fos solament un element de lluita no podria donar compliment a la tasca que s'ha assenyalat; el sindicalisme té de tenir una força constructiva. Com? Ara ho veurem: després de l'Guerra, les nacions europees, sobretot Anglaterra i Alemanya, ens varen portar una nova forma de Sindicalisme. Anglaterra va construir una gran quantitat de cases per obrers; formant-se aleshores les entitats nomenades "Gilds", que són una reunió de diversos sindicats del ram de construcció que es comprometeren a edificar les cases que els encarregava el govern. Es construïren una gran quantitat d'immobles, donant un resultat admirable.

L'organització dels "Gilds" és democràtica, el control i la direcció estar a mans dels treballadors.

El Comitè local nomenen el capataç però l'obrer no treballa sota l'esguard d'un capataç vigilant, sinó per imperatiu del seu sentiment de l'honor.

Segons les estadístiques l'estalvi

per casa edificada ha estat de 200 a 500 lliures.

Els "gilds" havien construït amb l'ajut del Govern 1812 cases fins al febrer del 1923.

A Alemanya en 1922 n'hi havia 250, amb un total de 25.000 obrers i havien edificat 14.600 cases.

El lloc on les "Gilds" varen ésser més famoses fou a Alemanya. Nuremberg, la primera ciutat on es va emprar el sistema de "Gilds", adquiriren tanta importància, que en 1922 n'hi havia 250 d'instal·lades, en 199 de les quals empleaven 20.000 obrers. Cada una d'aquestes "Gilds" podia construir 15.000 pisos a l'any. En dos anys el capital ascendia a tal xifra que ja podien competir amb les organitzacions patronals.

I això, amics, és l'obrer qui ho té de realitzar mitjançant la col·lectivitat. El particular, com he dit, no té cap amor a aquesta mena d'organismes. Ha d'ésser l'Estat la província o el municipi els que han de donar aquesta força.

Jo puc parlar referent aquest punt; no voldria pas que ho prenguéssim com un atac partidista, però haig de dir que en la conferència d'Esquerra Catalana ja es va prendre l'acord d'aplicar aquest sindicalisme en el que fa referència als serveis públics. La sindicalització és mirar de fer la planera que els serveis els compleixi el Municipi i que més tard passin a mans del Sindicat.

Referent a aquest punt hi tenim una gran esperança, puix que les esperances ja han donat una eficàcia immediata.

En el que es refereix a sanitat la Generalitat ha demanat la consulta al Sindicat de metges de Catalunya. Encara que aquest sigui un sindicat de classe mitjana no deixa d'ésser una organització, l'obra de la qual honora al sindicalisme.

Precisament en l'actualitat el senyor Macià està empenyat en una tasca que és precisament la sindicalització dels treballadors del moll de Barcelona. Bé sabeu tots vosaltres que els vellets del moll de Barcelona es troben fent la vaga de la fam.

L'interès del senyor Macià és ni

més ni menys convertir l'organització del Port amb una "Gilda".

L'Ajuntament de Barcelona també ha posat en assaig una petita cooperativa obrera del ram de construcció.

Es tracta d'una obra que es fa com a prova. Si aquest assaig dona resultat, es procurarà fer una cosa més en gran.

Aquestes organitzacions canvien per complet el concepte del treball. Malgrat haver-hi qui digui que el treball és el més pesat que existeix havem de reconèixer que és la més alta dignitat de l'home. Si l'home no hagués conegut el treball, avui encara seria un animalet com qualsevol altre i potser ja no existiria, puix que és el més flac físicament.

La Revolució Francesa, va valorar el treball. No és que la Revolució Francesa es proposés això, però al donar la llibertat va donar una força al treballador, facilitant a les associacions el que poguéssin fer respectar la seva condició de treballador.

I veiem que cap al segle XIX i part del XX ja es donen moltes coses més; ja es dona valoració al treball, com a única força social.

Per això ha vingut el cas de Rússia que dona ja una valorització del treball. Tot el demés són persones que s'aprofiten del treballador.

Es, per tant, el treball una funció un acte noble i digne que té un resultat: és l'obra. És un neguit que cal posar-hi el nostre esforç i les nostres energies. Però ha arribat un moment que encara l'estem passant en el qual el treballador valora més l'acte que l'obra. Ha tingut més en compte la condició de treballador que no pas la creació. I d'això no en té la culpa ell, sinó el capitalisme que l'ha encaminat a fer una mala obra.

Un gran anarquista ja fa anys que aconsellava als treballadors que es neguéssin a fer treballs dolents i obres baladines, sinó que solament fessin obres bones.

Això és el que ha de fer el sindicalisme: valorar les obres que faci. Precisament els famosos gremis de l'edat mitjana, era una de les coses que tenien més en compte, ja que el que feia una obra mal feta era castigat o expulsat del gremi. I ai-